C/2024/1762

22.3.2024

P9_TA(2023)0322

Guatemala: situationen efter valget, retsstatsprincippet og retsvæsenets uafhængighed

Europa-Parlamentets beslutning af 14. september 2023 om Guatemala: situationen efter valget, retsstatsprincippet og retsvæsenets uafhængighed (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til forretningsordenens artikel 144, stk. 5, og artikel 132, stk. 4,

A. der henviser til, at Guatemalas øverste valgdomstol (TSE) den 28. august 2023 bekendtgjorde de officielle resultater af fredelige, velorganiserede valg og erklærede klar sejr for Movimiento Semillas Bernardo Arévalo og Karin Herrera som valgt præsident og vicepræsident for Guatemala;

B. der henviser til, at præsident Giammattei anerkendte resultaterne og offentligt opfordrede til en velordnet overgang og magtoverdragelse den 14. januar 2024;

C. der henviser til, at Movimiento Semilla siden den 12. juli 2023 har været genstand for selektive og vilkårlige retlige og proceduremæssige foranstaltninger fra anklagemyndighedens side, som ifølge EU's valgobservationsmission (EOM) »truede retten til og muligheden for at deltage i ægte valg og respektere vælgernes vilje«; der henviser til, at Movimiento Semilla den 28. august 2023 igen blev midlertidigt suspenderet af TSE's borgerregister, og at denne suspendering blev midlertidigt ophævet af TSE den 3. september indtil den 31. oktober 2023;

D. der henviser til, at nogle medlemmer af retsvæsenet og anklagemyndigheden (Ministerio Público) har grebet ind i valgprocessen; der henviser til, at flere anklagere fra Ministerio Público er opført på den amerikanske Engel-liste, herunder rigsadvokaten María Consuelo Porras, José Rafael Curruchiche, chef for Ministerio Públicos kontor for den særlige anklager mod straffrihed (FECI), og dommer Fredy Orellana;

1. lykønsker Bernardo Arévalo og Karin Herrera med deres valg; opfordrer alle statslige institutioner og samfundssektorer til at støtte en velordnet overgang og magtoverdragelse, som præsident Giammattei har opfordret til;

2. fordømmer på det kraftigste de seneste razziaer, som den særlige anklagemyndighed for straffrihed har foretaget i den øverste valgdomstols kontorer, samt åbningen af bokse med stemmer afgivet fra parlamentsvalget i juni sidste år og beslaglæggelsen af computermateriale i forbindelse med overførslen af foreløbige valgresultater, hvilket krænker valgprocessens integritet og kontrolkæden; fordømmer det forhold, at disse begivenheder fandt sted mod den øverste valgdomstols vilje, som er den øverste myndighed i disse spørgsmål, mens valgprocessen er i gang; er navnlig bekymret over et eventuelt sammenbrud af den forfatningsmæssige orden i Guatemala;

3. beklager de fortsatte forsøg på at suspendere Movimiento Semilla; fordømmer og opfordrer til, at der sættes en stopper for ethvert forsøg, navnlig fra Ministerio Públicos side, på at omstøde valgresultatet, de fortsatte skridt til at kriminalisere uafhængige retlige aktører og instrumentaliseringen af retslige og retsforfølgende institutioner for at undergrave retsstatsprincippet;

4. opfordrer alle politiske partier, regeringsgrene og institutioner i Guatemala til at respektere valgprocessens integritet og resultat, som de guatemalanske borgere med deres stemmer klart har givet udtryk for, og sikre deres borgerlige og politiske rettigheder, herunder beskyttelse af folkevalgte, i overensstemmelse med internationale og regionale standarder og national lovgivning;

5. udtrykker bekymring over den vilkårlige tilbageholdelse af anklagere, dommere, uafhængige journalister, menneskerettighedsforkæmpere og tidligere embedsmænd fra Den Internationale Kommission mod straffrihed i Guatemala; opfordrer indtrængende til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af Virginia Laparra, hendes advokat Claudia González og alle de vilkårligt tilbageholdte;

6. minder om, at respekt for retsvæsenets uafhængighed, politisk pluralisme og ytringsfrihed er grundlæggende rettigheder og hjørnestene i demokratiet og retsstaten;

7. opfordrer EU-valgobservationsmissionen, EU-Udenrigstjenesten, medlemsstaterne og EU-delegationen til fortsat at overvåge situationen i Guatemala, indtil der er klare og seriøse garantier for, at den vilje, som folket gav udtryk for ved valget, respekteres; opfordrer myndighederne til at gennemføre de kommende henstillinger fra valgobservationsmissionen;

8. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, NF/HR, Organisationen af Amerikanske Stater, FN, de guatemalanske myndigheder og det mellemamerikanske parlament (Parlacen).